

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritišče desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Poštnina plačana v gotovini

Cena današnje številke. Din 1—

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri a datum naslednjega dne ter stane mesečno po št. D 10—, za inozemstvo D 18—, dostavljen na dom D 11—, na izkaznice D 10— inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, četrtek 13. maja 1926.

Leto: VII. — Številka: 107.

BORZA

CURIH. (Avala). 12. maja. (Izvirno). Beograd 9.01, Pariz 16.20, London 25.13, Newyork 517.125, Milano 20.56, Praga 15.31%, Wien 73, Budapest 0.00722, Berlin 123.075, Bukarešta 190, Sofija 3.74.

V pričakovanju usodnega 14. maja

Pri današnji seji skupščine je malo poslancev. — Radikali v skrbih pred korupcijsko debato poudarjajo koncesije. — Odlodi to v radikalni taktiki jutri v klubovni seji

BEograd, 12. maja. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob 10. uri dopoldne in je potekla zelo monotono. Navzoči so bili maloštevilni poslanci. Večina je sprejela 14 poročil odbora za prošnje in pritožbe.

Splošni politični položaj označuje napeto pričakovanje na izid prihodnje skupščinske seje, kibo, v petek in katera bo pričela razpravljati o interpelacijah glede korupcijskih afer. Radikali se nahajajo v velikih skrbih radi negotovosti, kako

stališče bo zavzel St. Radić v razpravi korupcijskih afer. Napenjajo vse sile in so pripravljeni dati radičevcem vsako koncesijo, da ustvarijo z njimi kompromis. Naklonjeni so celo, da sestavijo preiskovalni odbor skupno z opozicijo.

Jutri se vrši važna seja radikalnega poslanskega kluba, na kateri se bo pregledal material o korupcijskih aferah in na kateri se bo določila nadaljna taktika stranke.

Amundsen prispel na severni tečaj

"Norge" preskrbljena z živili za dva meseca. Amundsen hoče preiskati pokrajino.

BERLIN, 12. maja. Iz Oslo poročajo: "Norge" ima 14 mož posadke in je preskrbljena s 6.200 litri bencina, obložena je torej do poslednje možnosti nosilnosti. Byrd je spremljal "Norge" s svojim zrakoplovom proti severnemu tečaju. Amundsen je izjavil, da mu ni toliko do tega, da bi prišel na severni tečaj, ampak da bi preiskal tunkajšnje pokrajine. "Norge" je preskrbljena z živili za dva

meseca. Ekspedicija bo trajala 10—14 dni. Prvi radiogram, ki ga je oddal "Norge", povdarja, da so na krovu vsi zdravi in da pluje v smeri proti severozapadu.

OSLO, 12. maja. Prispela je vest, da je zrakoplov "Norge" prispel danes ob 1.40 na severni tečaj. Poročilo so sprejeli na Norveškem z velikanskim navdušenjem in zadovoljstvom.

Dnevna kronika

Zanimiva priznanja

Maribor, 12. maja.

Malokodaj se klerikalnim listom posreči, da se dvignejo nad običajni nivo omalovaževanja, natolcevanja in psovanja, do objektivne resnice. Če pa se jim že to zgodi, je to vedno nehoti, proti njihovi volji in v namenu, da svojemu političnemu nasprotniku škodujejo. Tako se je nedavno zgodilo našemu ljubemu prijatelju "Slovenskemu Gospodarju", da je v svoji številki od 6. t. m. v nekem dopisu iz Zbigovec pri Gorini Radgoni med drugim zapisal sledeče: "Dne 25. aprila je priredila Žerjav-Pivkova demokratska stranka pri nas politični shod. Udeležba je bila lepa. Do 70 udeležencev na demokratskem shodu v Zbigovcih je nekaj nečuvencev".

To vsekakor zanimivo priznanje je pisec dopisa, seveda zagrizenemu pristahu SLS, ki stoji na Sušteršičevem stališču: "Samo mi in mi sami", pač ušlo v hipo prve osuplosti nad možnostjo uspeha SDS med podeželskim ljudstvom. Zakaj gospodje pristahi SLS so bili dozdaj od svojih voditeljev in od svojega časopisa vzgajani v prepričanju, da je SDS zoposka, advokatska, bankirska in vrag vedil kaka stranka, ki seveda ne more nikdar pred kmečkim ljudstvom dobiti tal. In sedaj pride tako pristah SLS, ki je zaverovan v svojega "Slov. Gospodara" kakor v Sv. nismo, in vidi naravno veliki uspeh SDS v njegovem kraju, kjer pride na shod SDS brez posebne agitacije krog 70 kmetov in delavcev, kar mora on sam priznati. Naravno je, da se začnejo majati njegova vera v to, da je edina SLS poklicana rešiteljica slovenskega kmečkega ljudstva.

V isti številki "Slov. Gospodara" se jezi drugi dopisnik iz Sv. Marka nižje priu, ker je poslanec dr. Pivko koncem aprila imel v svojih rojstnih občinah nekaj sestankov, na katerih je ustanovil dve novi kmečki organizaciji SDS. Tudi temu dopisniku klerikalnega lista to ne gre v glavo in se nekoliko bolj rovtarsko zanja v poslanca Pivka in stresa svojo jezo radi tega, ker SDS tudi med našim slovenskim kmečkim ljudstvom pridobiva vedno več tal. Ta dopisnik se je spravi tudi na vprašanje cest in se jezi, ker

naši okrajni zastopi ne dobivajo od centralne vlade prispevkov za popravila cest, na dr. Pivka. Revez je pač tudi samo polovično poučen od svojih voditeljev v SLS, ki mu do danes še niso povedali, da so njihovi ljudje v svoji pokrajinski vladi bili tisti, kateri so vso slovensko avtonomijo, kar smo je imeli v bivših deželnih zborih, vrgli v koš odnošno jo poslali v Beograd, ter mirno prodali tja naše deželno premoženje, naša zdravilišča, naše bolnice in tudi naše ceste.

Simpatično je vsekakor vse to. Na eni strani v jezi odkrito priznanje nad uspešnim prodiranjem SDS v naših slovenskih pokrajinah zlasti tudi med kmečkim ljudstvom, kateremu hoče biti gospoda od SLS absolutni gospodar na drugi strani varanje istega slovenskega ljudstva, da je kriv centralizma Pivko ali pa Žerjav, ki se borita za samoupravo v oblastih in srezih. To so znaki, da prihaja nad SLS onemoglost, ki je pričetek propadanja. Dejstva, da se udeleži malega shoda SDS v neznatni občini Zbigovec, kjer je bila dejansko samo ustanovitev nove krajeve organizacije SDS, in dejstva na drugi strani, da danes takega shoda na Štajerskem tudi največji klerikalni demagog Žebot ne spravi več zlahka skupaj, teh dejstev, prijatelji iz SLS, ne spravite s sveta tudi s psovskimi najgršje vrste in tudi ne s podilkanji in natolcevanji. Vaše priznanje o "nečuvencih" uspeha SDS v Zbigovcih in drugod Vas same tolče po zobeh. Bodite pa uverjeni, da ti uspehi od daleč še niso zadnji.

Potres v Zagrebu

ZAGREB, 12. maja. Danes zjutraj ob 2. uri 10 minut je bilo čutili po vsem mestu močan potresen sunek, ki je povzročil na strehah precej škode.

Gibanje SDS v mariborski oblasti. V četrtek 13. maja se vrši v Ptuj važna seja srezkega odbora SDS, na kateri se bo razpravljalo predvsem o programu dela v prihodnjih mesecih zlasti na polju razširjenja in poglobljenja organizacije v srezu. — Istega dne se vrši v Selnici ob Dravi ustanovitev nove krajeve organizacije.

— Nov uspeh SDS v hrvaškem Zagorju. Dne 9. t. m. so bile v Krapini v hrvaškem, doslej močno radičevskem Zagorju občinske volitve. SDS je dobila 451 glasov in 10 mandatov. Radičevci 318 glasov in 7 mandatov, federalisti 60 glasov in 1 mandat, radikali 28 glasov in 0 mandat. Tako izgleda »propadanje« SDS!

— Smrt vrliga narodnjaka. V Postojni je 10. t. m. umrl v 81. letu starosti odlični narodnjak in znani lesni veleindustrialec Franc Jurca.

— Avto-promet Maribor - Slatina Radenci in Murska Sobota - Slatina Radenci. Uprava kopališča Slatina Radenci namerava uvesti s 16. majem t. l. družabne avto-izlete. Stroški za eno osebo so preračunjeni iz Maribora na 150 Din, iz Murske Sobotice pa na 110 Din. S to vsoto je krita vožnja tja in nazaj, kosilo, večerja, kopeli v mineralni vodi s perilom in postrežbo ter dostop k raznim zabavam. Kopališka sezona se prične s 16. majem t. l. in bi se vršila ob primernem številu interesentov ta dan prva vožnja. Avto-izletni promet bi se vzdrževal do konca septembra 1926. Več povejo lepaki in letaki. Priglasji samo do 15. tm. do 12. ure.

— Guštanjski krajevni odbor Rdečega križa priredi v korist fonda za nabavo rešilnega avtomobila za Mežiško dolino dne 3. junija, v slučaju slabega vremena pa 6. junija t. l. popoldne na guštanjskem sejmišču veliko tombolo, spojeno s koncertom in ljudsko veselico. Ni še preteklo leto dni, ko se je ustanovil guštanjski krajevni odbor, vže stopa pred javnost z velikimi načrti, hoče in more si nabaviti ta neobhodno potrebni avto. Vsa javnost Mežiške doline je dolžna, da odborovo stremljenje podpira in obišče njegovo prvo javno prireditve.

x Nova knjiga. Splošni tožbi, da Slovenci nimamo prepotrebne knjige za strokovne izraze, je odpomogla družba sv. Mohorja na Prevaljah s tem, da je izdala in založila nemško-slovenski del obrtno, trzovske, tvorniške in železniške terminologije; ki jo je zbral profesor Henrik Podkrajski. Na 17 tiskovnih polah podaja ta priročna knjižica toliko različnega gradiva da bo s pridom služila tudi uradom in pisarnam, zlasti pa našim obrtnim učnim zavodom. Zbog tega in zaradi njene nizke cene, stane namreč samo 60 Din. jo priporočamo prav tople.

— Letošnji kongres UJU se bo vršil 5. in 6. avg. v Beogradu.

— Častno predsedništvo letošnjega ljubljanskega velesejma od 26. junija do 5. julija. Dne 7. t. m. se je vršil občni zbor ljubljanskega velesejma, na katerem je bil soglasno izvoljen za častnega predsednika gosp. dr. Ivan Krajač, minister trgovine in industrije. — Nadalje so bili izvoljeni v častno predsedništvo g. poljedelski minister Ivan Pucelj, veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vilko Baltič, veliki župan mariborske oblasti dr. Otmar Pirkmayr, predsednik gerentskega sveta Ljubljane dr. Dinko Puc in dvorni svetnik dr. Rudolf Marr. Upamo, da bo letošnja velesejska prireditev, za katero vlada toliko zanimanja, izpadla vsestransko dobro, tako moralno kot materialno.

— Ureditve teks za ribolovce. Veliki župan razglašajo za izdajanje vseh vrst ribolovnic po bivšem štaj. mažarskem, koroškem in kranjskem ribarskem zakonu se pobira enkratna listinska taksa

Sigmund Freud

svetovnoznani ustvaritelj psihoanalize in profesor dunajske univerze slavi te dni svoj 70. rojstni dan.

(kolektivina) v iznosu 20 Din. Isto velja glede rib, knjižic, ki se izdajajo na podlagi kranjskega rib. zak. — Za te zadnje knjižice je pa poleg tega plačati še tudi letno pristojbino, ki znaša Din 22.50.

— 2% češke gradbene srečke. Z ozirom na naše poročilo v št. 101. da je prodaja 2% čeških gradbenih srečk v naši državi prepovedana, ugotavljamo, da je razpečavanje omenjenih srečk dovoljena na temelju rešenja Ministrstva finansij, generalni inspektorat, kraljevine SHS br. 14.684 od 14. VI. 1924.

— Kredit za gospodarske zadruge. — Proračun poljedelskega ministrstva vsebuje tudi postavko od 800 milijonov Din za osnove in podpiranje mlekarških, sadjarskih, ribarskih in drugih gospodarskih združ. Ministrstvo je odločilo, da se del tega kredita takoj razdeli med zadruge. O ostalem delu zneska pa se že pripravljajo tozadevni predlogi.

— Strašna drama nasilneža. V Wetzdorfu ob Kamp je napadel dninar Hauer 18-letno deklico in jo hotel posiliti. Na deklični krik so prihiteli na pomoč ljudje, katerih pa se je nasilnež ubranil z revolverjem. Zbežal je v bližnjo vas k svoji ljubici, katero je v jezi ustrelil in se vrnil nazaj v Wetzdorf. Tu je padel v roke orožnikom. Ko je spoznal, da mu ni pomoči, si je pogoltnil kroglico v glavo in obležal mrtve.

— Svetovna razstava v Filadelfiji bo trajala od 1. julija do 1. septembra. Za posetnike razstave so dovoljeni večji popusti. Tako stane vožnja iz naše države preko Bremana v Newyork in nazaj ter s popolno prehrano 178 dolarjev za osebo. Iz Newyorka do Filadelfije ne plačajo potniki nobenih železniških tarif. Tako znajo Američani privabljati tujce.

— Nikliast denar za 25 p. Te dni bodo dani v promet novi nikliasti 25 parski novci v skupnem iznosu 15.500.000 Din. Panirani denar za 25 p. bo odtegnjen prometu.

— Rozaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

Mariborske vesti

Maribor, 12. maja.

Otvoritev razstave vajeniških del

Jutri ob 10. uri dopoldan bo svečana otvoritev razstave vajeniških del, ki jo priredi »Splošna zveza obrtnih združ« v telovadnici meščanske šole v Krekovi ulici. Razstava, ki jo bo po pozdravnem govoru načelnika zveze obrtnih združ otvoril župan mesta Maribora g. dr. Leskovar, bo nudila obiskovalcem dovoli

vpogleda v napredovanje vajencev, kajti dela, ki jih razstavlja 150 vajencev tukajšnjih obrtnikov, so jako skrbno izdelana in pričajo o resni volji, stremljenju in ljubezni vajencev do poklica, ki se mu posvečajo. Občinstvo predvsem pa naše obrtništvo in drugi gospodarski krogi naj s številnim obiskom dokumentirajo svoje razumevanje za prireditve, ki je za nadaljni razvoj našega obrtništva eminentne važnosti in ki je nekako bilanca dosedanjega delovanja. Z zanima-

Zemljevid k Amundsenovemu poletu na severni tečaj

kaže pot zrakoplova »Norge« do Kingsbaya, kjer sta se sestala oba tekmeča za severni tečaj. Američan Byrd in Norvežan Amundsen. Zakasnitev Amundsenovega zrakoplova

»Norge«, ki je delo italijanske tehnike, v Gatčini, je izrazil Byrd in tako prvi preletel severni tečaj ter se po 15 urah vrnil na Spitzberge.

njem za prireditev se bo vzpodbudila delavnost in vztrajnost našega obrtnega naraščaja, ki bo z razstavo podal vse, kar premore spretna roka in volja skrbno vzgojenega in učenega vajenca. Razstava bo odprta od 13.—16. tm. od 8. do 18. ure. Vstop bo prost, sprejemali pa se bodo prostovoljni prispevki v korist obrtno nadaljevalne šole. Občinstvo opozarjamo ponovno, da si ogleda skrbno prirejeno razstavo.

m Novinarski klub v Mariboru bo imel v petek dne 14. t. m. v a. ž. n. sejo v Veliki kavarni ob 5. uri popoldan.

m Koncert učencev ge Fanike Brandlove se bo vršil, kakor smo že poročali v petek dne 14. majnika ob 20. uri v veliki kazinski dvorani. Nastopili bodo sledeči učenci in učenke: Herta Zisel, Marko Dernovšek, Sigi Smogig, Rado Šoštarčič, Mirko Valjak, Wilma Lantner, Elza Šoštarčič, Helga Reiser, Inka Dernovšek, Milan Vodenik, Josip Holzinger, Erika Družovič, Francka Ornik, Ciril Mohorko, Henrik Družovič, Franc Cichocki. — Z ozirom na male učence, ki bodo nastopali, se opozarja, da se bo začel koncert točno ob določeni uri. Predprodaja vstopnic v trgovini Jos. Höfer v Ulici 10. oktobra.

m Poziv vsem trgovcem. Trgovska zbornica v Ljubljani poroča tukajšnjemu trgovskemu gremiju, da dobiva iz trgovskih krogov pritožbo, da kroži v prometu velika množina kovanega droblja, katerega trgovci ne morejo spravljati sproti v nadaljni promet, državne blagajne pa ga tudi odklanjajo. Ker gremiju niso znani taki slučaji, se vabijo vsi prizadeti trgovci, da mu o tem tekom petih dni poročajo.

m Opozorilo trgovcem s kmetijskimi potrebščinami. »Poljoprivredni glasnik« v Novem Sadu, ki je močno razširjen po naši državi, izide v kratkem kot svečana izdaja za Slovenijo z ilustracijami. Zato priporoča trgovski gremij vsem zainteresentom, ki dobavijo kmetijske stroje, orodje, gnojila itd., da inserirajo v tej izdaji imenovanega strokovnega kmetijskega lista.

m Uspeh nabiralnih dnevov za gradbeni sklad protituberkulozne lige v Mariboru. Nabiralna akcija za zgradbo oddelka za pljučnobočne in jetičnike v tukajšnji bolnici, ki se je vršila v soboto dne 8. in v nedeljo 9. t. m., je imela v kljub slabemu vremenu prvega dneva nepričakovano ugoden uspeh. Celotna zbirka obeh dnevov izkazuje 12.500 Din, kar znači vsekakor velik korak k uresničenju stavljene cilja. Odhori čuti prijetno dolžnost, da se tem potom najiskrenejše javno zahvali vsem činiteljem, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli tej akciji do tako častnega uspeha. Zlasti izreka svojo zahvalo ge gen. Mariji Malistrovi za prijazno pokroviteljstvo, sl. mestni komandi in vojaški godbi za koncert v mestnem parku, mariborskemu slov. žensk. društvu za ljubeznivo podporo, nadalje našim dražestnim gospodiničnam in dijakinjam, ki so se s toliko vnemo zavzele za našo stvar, kakor tudi z. dijakom in ostali šolski mladini, katero so stavila razna šolska vodstva in gajnatelstva zavodov z dovoljenjem tu-

kajšnjega prosvetnega oddelka odboru PTL na razpolago. V nič manjši meri gre zahvala tudi vsem našim vrlim mladim zdravnikom, ki so s spretno organizacijo in nadzorstvom akcije znatno pripomogli k temu razveseljivemu uspehu. Odbor PTL izreka končno svojo iskreno zahvalo tudi vsem darovalcem, ki so tudi tokrat s svojimi prispevki pokazali svoje veliko razumevanje za človekoljubno stremljenje protituberkulozne lige. Bodi vsem ponovno izrečena najiskrenejša zahvala!

m Jadranska noč. Minulo soboto je društvo »Jadran« priredilo jako dobro uspešno zabavo »Jadransko noč«. Pester spored, ki je žel obilo priznanja, sta izvajala društvi »Jadran« in »Drava«. Prirediteljem čestitamo k uspehu.

m Iz takse prakse v Mariboru. Priprosti kmetič je nedavno pri cerkvi v mariborski okolici nekaj razglasil, oziroma je za to naprosil običajnega občinskega izklicatelja. Ta »privatna objava« pa ni bila kolekovana, ker kmetič seve ni slutil, da obstoja § 75. taksnega zakona. — Ker je kmet prvič zagrešil »prestop« taksnega zakona, na kar bi ga moral vendar poprej občinski razglasitelj opozoriti in v nasprotnem slučaju objavo odkloniti, i človek pričakoval, da bo oblast zahtevala samo plačilo redne takse 10 Din. Pa ni šlo tako enostavno. Finančno okrajno ravnanje je kmetu dostavilo razsodbo, s katero ga obsojajo 1. s 3-kratno redno takso po 10 Din, t. j. 30 Din, 2. z redno takso 10 Din in 3. še s takso 30 Din, torej s skupnim zneskom 70 Din. Proti tej razsodbi pa baje lahko vložijo obsojeni pritožbo, kolekovano s 50 Din. — Kaj pravijo k tej praksi višje finančne oblasti? Opozorili smo na zadevo gg. narodne poslance. Osebná pritožba oz. prošnja obsojenega za znižanje pri g. fin. ravnatelju je bila brezuspešna.

m Tlakovanje Vetrinjske ulice. Mestni magistrat mariborski naznanja, da se bo pričelo v ponedeljek dne 17. majnika z delom (kanal in tlakovanje) v Vetrinjski ulici in bo od navedenega dne naprej za dobo 3 mesecev Vetrinjska ulica med glavnim trgov in Jurčičevo ulico za vsak vozovni promet zaprta. Hišni posestniki v tej ulici si naj priskrbe pravčasno vse potrebne do- oziroma odvoze, ki so za njih v zgoraj navedeni dobi potrebni.

m Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 1. do 7. maja: Ošpice ostane 1; davica ostane 1; škrlatinka ostalo 6, novih 4, ostane 10; šen ostane 1; tifus ostal 1 ozdravljen 1.

m Invalidi, vdove in sirote se vabijo na protestni shod, ki se vrši v gostilni Orovič, Vetrinjska ul. št. 24, v nedeljo dne 16. maja 1926 ob 9. uri dopoldne.

m Pozor, invalidi in vdove! Podružnica Udruženja vojnih invalidov v Mariboru naznanja vsem članom podružnice, da so od 1. maja 1926 naprej uradne ure vsako sredo, soboto, nedeljo in ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne, Rotovski trg 6 l.

m Če zakonski mož skače čez plot... V barakah v Dajnkovi ulici stanuje G. F. s svojo soprogo, ki je sila ljubosumna. Kljub pazljivosti svoje žene je vendar

uhajal na Kriva pota in v februarju je neka služkinja v sosesčini rodila krepkega sinčka, kojega oče je bil G. Otroka so prevzeli v oskrbo Kleidermanovi, a goljufana soproga je besnela nad možem in grozila, da bo otroka odnesla in ubila, samo da zgine s sveta madež njene rodbinske sreče. Izgledalo je, da si je po treh mesecih že ohladila jezo; toda včeraj bi se bilo kmalu pripetilo kar je obljubovala. Ko so Kleidermanovi sekali drva, je G. odšla v njih stanovanje in iz zaklenjenih sobe odnesla dete v namenu, da ga ubije. Njeno namero pa so pravočasno opazili sosede in preprečili blazni korak pobesnele ženske. S silo so ji iztrgali otroka, pri čemer se je razvil pretep, povodom kojega je dobila G. težke poškodbe na glavi in so jo takoj morali prepeleti v bolnico.

m Prav na lahko je potrkal... Natakarka Lenčka iz Črtomirove ulice je ravno legla k počitku, ko jo je nenadoma prestrašil žvenket šip, ki so se sesipale v oknu. Stekleni drobci in precej velik kamen so prileteli na posteljo, kar je presenečeno natakarko spravilo precej iz ravnotežja. Toda kmalu se je zavedla kdo ji je voščil »lahko noč«. Poslednji je namreč odšel iz gostilne Viktor M., ki jo je ves večer nagovarjal, naj ga vzame k sebi, kar pa je ona odklanjala in se kljub sladkemu prigovarjanju ni dala premotiti. Neuspeh je Viktorja tako razkačil, da je Lenčki razbil dve šipi vredni 100 Din.

m Avtomobilski Klub SHS, sekcija Maribor, javlja, da je rok za prijavo za internacijo, avtomobilsko dirko »Coupe des Alpes« podaljšan do 15. t. m., a rok za prijavo z dvojno vpisnino do 25. tm.

m Posurovelost. 14letni Rudolf B., učenec 5. razreda ljudske šole je včeraj popoldan na sportnem prostoru SK Rapida udaril s topim predmetom dvakrat po glavi učenko Marijo S. Udarca sta bila tako močna, da se je deklica zgrudila nezavestna na tla in da se je šele po četrturnem prizadevanju njene prijateljice zavedla. Posuroveli deček pač zaslu-

v vsakem tisočem komadu prizanega gospodinjkega

mila »Gazela« se nahaja zlatnik za 10 frankov.

Pomnite pa tudi, da je to milo

najboljše med najboljšimi.

ki je po svoji kakovosti neprekoosljivo, v cent pa nič dražje kot druga mila.

ži primerno lekcijo, ki mu bo enkrat za vselej vzela veselje znášati se na tako surov način nad otroci.

m Dobrega domačega ocvrtega piščanca dobite v četrtek dne 13. t. m. v gostilni pri »Zelenem vencu«. Izvrstno vino, sveže pivo, domače pecivo. Za obilen obisk se priporočata Josip in M. Schrei.

m Vrtni otvoritveni koncert v hotelu »Halbwild«, danes četrtek (praznik) za zajtrk igra Pečnikova godba. Zvečer pa železničarska delavska godba.

m Elitni koncert z umetniškimi uložki danes v Veliki kavarni. V nedeljo v Klubu baru nov spored. Pripravlja se velika tenis veselica.

m Kavarna mestni park. Dnevno koncertira prvovrstni umetniški trio »Miser« popoldan in zvečer pri vsakem vremenu. Notranji lokal je zvečer zakurjen in s preprogami obložen.

Mariborski občinski svet

Nakup delnic Mariborske tiskarne s strani Mestne hranilnice. — Revizija hranilničnega poslovanja in sprememba pravil. — Borzo dela naj prevzame mestna občina? — Šestmilijonsko posojilo za zgradbo nove šole.

Maribor, 12. maja.

Sinoči se je vršila triinpolurna VI. redna seja mariborskega občinskega sveta, za katero je v javnosti vladalo radi raznih važnih točk dnevnega reda precejšnje zanimanje. Občinski svet je bil skoro polnoštevilno zastopan. Seja je potekla zelo mirno.

Ob 118. uru otvori g. župan dr. Leskovar javno sejo in preide k odgovoru na interpelacijo, ki so jo naslovili nanj socialisti radi nakupa delnic Mariborske tiskarne d. d. po Mestni hranilnici. G. župan je odgovoril, da je kupil upravni odbor delnice imenovanega podjetja po predhodnem poizvedovanju glede stanja podjetja in da je nakup potrdila tudi državna nadzorstvena oblast. Radi napadov s strani javnosti je upravni odbor sklenil prodati nakupljene delnice in jih je tudi — kakor je upravni odbor županu sporočil dne 11. maja — prodal za isto ceno z obrestmi vred. Nato je grajal ostre napade v omenjeni interpelaciji na mestna podjetja, ker to samo škoduje njihovim interesom, in predlaga, da izvoli obč. svet posebno komisijo strokovnjakov, ki bi pregledala poslovanje Mestne hranilnice, kakor je to itak predvideno v pravilih hranilnice.

Obč. svet, B. a. h. u. n. (soc.) v daljših izvajanjih brani dober namen interpelacije in pojasnjuje svoje stališče do Mestne hranilnice, o kateri trdi, da vlada pri njej nered. Govornik zahteva, da se spremeni njena pravila analogno pravilom ljubljanske Mestne hranilnice in da se izvoli komisija, v katero naj pošlje vsaka stranka svojega zaupnika, ki naj bi izvršila revizijo hranilničnega poslovanja.

Župan pojasnjuje, da že izdeluje upravni odbor hranilnice predlog o spremembi pravil, da se poveča ingerenca občine.

Podžupan dr. Lipold se strinja s predlogom, da se izvede revizija hranilničnega poslovanja, ki bo vsakomur pokazala, kako je upravni odbor dobro gospodaril, kar je razvidno iz tega, da je odbor odpisal in odplačal iz lanskega čistega dobička 1 milijon Din na račun 16 milijonskega vojnega posojila.

Sklenjeno je bilo, da izvoli obč. svet komisijo v tajni seji.

Socialisti so vložili interpelacijo radi neke parcele poleg starega pokopališča, katero si je neka stranka očitno prigrisnola, dasi je dobila dotično parcelo občina v nekem sporu z cerkveno oblastjo v svojo last.

Župan je odgovoril, da ne ve o tej zadevi ničesar; nadalje sporoča, da je državni svet odklonil priziv mariborskega Kasinovercina in da je s tem prešlo kazinsko posloplje na Slomškovem trgu v definitivno last mestne občine.

Glede avtomatske telefonične centrale v Mariboru je dobila mestna občina od velikega županstva odgovor, da je zaenkrat zadeva brezpredmetna, ker ni proračunskega kritja.

II. Odsek: referent g. Stabel

Prošnji Marijanišča, da plačuje občina mesečno najemnino 500 Din, se ugodil.

Državni dežji dom plačuje letno najemnino občini v iznosu 36.000 Din, od katere bo plačal polovico v gotovini, druga polovica pa se bo skompenzirala s tem, da bo vzdrževal dežji dom novo dežjo stanočo za mariborske otroke. V mestni mladinski svet so bili izvoljeni obč. svet. Petejan, Tumpej in Stabel.

Vzdrževanje Borze dela v Mariboru

Ljubljanska delavska zbornica, ki je začasno prevzela mariborsko Borzo dela, je stavila predlog, da bi Delavska zbornica, mariborska občina in ljubljanska trgovska zbornica prevzeli skupno vzdrževanje borze dela za pet let. Referent je bil mnenja, da naj prevzame borzo dela mestna občina popolnoma v svoje roke; v istem smislu je govoril gosp. Tumpej.

Socialista Petejan in Ošlak se izjavita za prevzem borze dela po Delavski zbornici; njima se je pridružil obč. svet. dr. Mühleisen. Dr. Strmšek je proti temu, da bi prevzela občina to breme, dokler se ne najde finančna podlaga. Zadeva je bila vrnjena odseku.

I. odsek: referent obč. svet. dr. Kukovec

Predlog domače gospodarske stranke (Nemcev) o odpravi cestne prodaje sladoleda in turškega meda je bil odklonjen. — Zavrnjenih je bilo več prizivov proti globam glede dinarskega davka.

III. odsek: referent g. obč. svet. dr. Kac

Odobri se kredit v iznosu 24.000 Din za popravilo Pobreške ceste, katero regulacijo v mestnem delu bo izvršila v prihodnjih letih občina sama.

IV. odsek: ref. g. podžupan dr. Lipold

Dovoli se več prošilcem prodajati mestnih stavbenih parcel pod običajnimi pogoji.

Sklene se otvorile Vrtne ulice v lastni režiji in je bil odobren tozadevni kredit v iznosu 85.000 Din.

Gradba nove doške, meščanske in osnovne šole.

Stroški za gradbo nove mariborske šole na vogalu Valvazorjeve in Smoletove ulice so preračunjeni na 4½ milijona Din ter za opremo šole na 1½ milijona Din. V skupnem iznosu 6 milijonov Din. Ker obiskuje okrog 600 okoliških otrok mariborske šole, je sklenil prispevati okrajni zastop poldrugimilijonski prispevek. Po govorih dr. Strmška, Peteljana, Primerja in dr. Mühleisna je bilo sklenjeno, da najame občina šestmilijonsko posojilo pod pogojem, da bo prispeval okr. zastop 1½ milijona Din. Za ta sklep so glasovali vsi člani obč. sveta razven štirih Nemcev, ki so bili proti temu.

Dirkalnemu društvu v Mariboru se je naklonila podpora 3000 Din.

Odobrilo se je dopis Mariborskega Obleščevalnega društva.

Sklene se odplačilo okr. zastopu v iznosu 100.000 Din za parni valj, ki preide v popolno last občine.

Pripravljalnemu odboru Drž. dvorazredne trgovske šole v Mariboru se podeli podpora v iznosu 1000 Din.

Dovolilo se je naknadni kredit 48.000 Din za izplačilo traktorja.

Sklene se nabava avtoškropilnika, ki bo uporaben tudi za tovarni avtomobil.

Delavcem mestne plinarne se prizna nagrada za delo izven mestnega okoliša, odkloni pa se trinajsta plača.

Odobrilo se je kredit v iznosu 48.000 Din za preureditev in opremo sob za marist. ravnatelja, tajnika in konskripcijskega urada.

Javni seji je nato sledila tajna seja.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sreda, 12. maja ob 20. uri »Možiček« in »V vodnjaku« ab. A. Zadnjikrat v sezoni. (Kuponi).

Četrtek, 13. maja ob 20. uri »Ognjenik« ab. B. (Kuponi). Zadnjikrat v sezoni.

Petek, 14. maja. Zaprto.

Sobota, 15. maja ob 20. uri »Veseli kmet« ab. C.

Nedelja, 16. maja ob 20. uri »Veseli kmet« Zanimiva pantomima »Možiček« in zabavna komična enodejanska opera »V vodnjaku« se vprizori danes zadnjikrat v sezoni, na kar posebno opozarjamo cenjeno občinstvo. »Možiček« dirigira intendant g. dr. Brenčič, opero »V vodnjaku« pa g. L. Herzog.

»Ognjenik« zadnjikrat v sezoni. V četrtek, 13. maja ob 20. uri bo zadnjikrat v tej sezoni zanimiva in zelo zabavna veselica »Ognjenik«, ki je žela pri vseh vprizoritvah mnogo priznanja in obilo smeha.

Proslava 25letnice umetniškega delovanja ge Berte Bukšekove. Prihodnji teden bo proslavila odlična umetnica mariborske drame 25letnico svojega umetniškega delovanja. Nastopila bo pri tej priliki v naslovni vlogi v Schillerjevi tragediji »Mariji Stuart«. Kdor je količkaj pozna mizerne predvojnne razmere slovenskega igralstva: kdor le količkaj slutiti, koliko samozatajevanja, koliko volje,

koliko požrtvovalnosti je bilo treba našemu igralcu, bo vedel pravilno ceniti petindvajsetletno kulturno in umetniško delo. Zato je dolžnost vsega kulturnega Maribora, da se te redke in častne proslave udeleži v polnem številu ter vsaj na ta način dokumentira razumevanje za našo kulturo in umetnost, ki nam mora biti vodilna zvezda v teh zmedenih in materijalnih povojnih časih. — Iz prijaznosti bo sodelovala v »Mariji Stuart« tudi ga dr. Zakrajškova, ki bo igrala vlogo kraljice »Elizabete« v imenovani tragediji. Režija je v rokah g. Železnika.

Kino

GRAJSKI KINO

predvaja od srede 12. do nedelje 16. maja največji film sedanosti »Ljubljanka Maribor«. Velikanski novi film v devetih ogromnih delavcih. Krasi ljubavni indijski roman z Gunar Tolnaes in Karino Bell v glavni vlogah. Krasi posnetki, izborne slike, kolosalna režija, izvrstna zanimiva vsebina. Film, ki je osvojil ves svet. Rekordni uspehi povsod. Vsakdo mora ta jubilejni film Gunar Tolnaes-a videti. Radi ogromnih nabavnih stroškov so cene zmerno zvišane. Prodaja vstopnic ob delavnikih od 5. ure, v nedeljo in na praznik od pol 1. ure dalje. Rezervirajte prostore!

APOLO KINO

predvaja od 11. do 13. maja »Peter Pan«, čarobna bajka z Betty Bronson. Diven film za mlado in odraslo: film ki je dobil pri ogromnem številu v Parizu do sedaj odigranih filmov ob velikanski udeležbi kinopublike tretje mesto. (glasovanje) Berlinska kritika glasi: »Peter Pan« — z žalostjo konstatiramo, da so nam morali priti s tem filmom baš Amerikanci. »Peter Pan«, bajka, ki uživa v deželah angleškega jezika neizmerno popularnost. Vključ temu, da pri nas ta manjka — kako osrečujoča je ta filmska bajka, ne samo za deca, temveč tudi za odrasle v kolikor niso brezupno odrenjeni in zarjaveli. Vse v srce segajoče, otroško naivno i. t. d. — Da bo ustrezno vsem željam, se vrši dnevno rodbinska predstava ob 16. (4.) uri. Deca izpod 16 let plača ob 4 in ½7. polovično vstopnino.

Sokolstvo

o Bolgari pozvani na vsesokolski zlet. Starosta ČOS je pozval tudi Bolgare k udeležbi na VIII. vsesokolskem zletu v Pragi. Ta zlet bo torej v resnici vseslovanski, ker se ga udeleže vsi Jugoslovanci iz Bolgari vred, Poljaki, Rusi in Lužiški Srbi, predvsem pa zlasti v ogromnih masah Čehoslovaki. Pridejo tudi Sokoli iz Amerike, za katere je pripravljenih v Pragi že 2000 postelj.

o Akademija naraščaja. Mladinski odsek sokolskega društva v Mariboru priredi dne 1. junija ob 8. uri zvečer veliko tedensko akademijo v veliki dvorani Narodnega doma. Spored objavimo kasneje.

o Izbirna tekma naraščaja. Na binkoštno nedeljo se bo vršila na letnem tedensko mariborskega Sokola izbirna tekma naraščaja za praški zlet. Pričetek tekmovalni točno ob ½8. uri zjutraj.

Sport

o Trening tekma A tim : B tim 3:2 (1:2). Včeraj popoldne se je odigrala trening-tekma za sestavo reprezentančnega moštva, ki mora odigrati v četrtek medmestno tekmo Maribor : Ljubljana. Tekma je pričela mesto ob 18. uri s polurno zamiludo, ker ob določeno čas niso bili vsi igralci na mestu. A tim radi odsotnosti Pernata I., Frangescha in Kurzmanna ni nastopil kompletno. Odsotne igralce so nadomestili Stauber, Miha in Škrobar. Tudi B tim ni nastopil kompletno. Igra sama ni nudila baš mnogo; predvsem A tim ni predvedel, kar se tiče napada, one igre, ki bi bila vredna reprezentance. V golu je pri A timu bil vsekakor na mestu Geuer. Od branilcev je bil Vagner boljši, vendar je tupešam še malo nesiguren. Miha mesto Kurzmanna je bil jako dobre; ima lep start na žogo. Samo dodajanja žog še ne obvlada. V tem oziru bo Kurzmann boljši. Bergant na levem flancu igra preveč za publiko, česar se naj odvadi, sicer pa je predvsem v jemanju in podajanju žog dober. Mesto Frangescha, ki se je v zadnjih tednih jako izkazal, in ki spada na vsak način v reprezentanco, je igral jako pomirno zaostaja za ostalimi krilci. — Napad, predvsem trio ni pokazal toliko,

da bi se dalo s sigurnostjo sklepati, dali se bo ta postava obnesla, predvsem še, ker je moralo levo krilo, Löschnigg igra desno in na levem krilu je igral Škrober iz B tima. Hreščak II. je še slab v podajanju žog. Terglitz ima lep start, dobro teče, zlasti nevaren na je z glavo, vendar je sebičen. Mnogo boljši, sploh najboljši v napadu je bil Vodeb. Löschnigg in Terglitz bosta brez dvoma dobra v skupni igri.

B moštvo je predvedlo jako požrtvovalno igro. Zlasti agilen je bil napad, ki je izborno operiral z jako nadarjenim levim krilom. Najboljši v napadu pa je bila desna zveza Bertonec. »Maribor« bi priporočali, da postavi mladega Bertonecja v prvo moštvo. Hreščak I. je bil to pot dober. Odlikovala se je v B timu zlasti obramba. Od backov je vsekakor mnogo boljši Koran, ki ima lep start na žogo. Barlovič zbija nesmiselno. Odličen je bil vratar Mernik. Mnenja smo, da spadajo v reprezentanco vsi oni igralci, ki so bili določeni v A tim, kajti boljših, rutiniranih igralcev v Mariboru ne premoremo. Upamo, da bo moštvo premagalo Ljubljano, ki nastopijo v Mariboru s svojo tretjo garnituro.

o Službene objave MOLNP za medmestno tekmo Maribor:Ljubljana se do-

ločajo naslednji igralci: Geuer, Vagner, Kurzmann, Pernat II., Frangesch, Bergant, Pernat I., Vodeb, Hreščak II., Terglitz, Löschnigg V. Rezerve: Jakovljevič, Koren, Bertonec. Službeni nadzornik g. Zellner, stranski sodniki gg. Nemec in Sorko. Blagajno ima TSK Merkur. Obleko da SV Rapid, ISSK Maribor in SV Rapid se pozivata, da postavita za tekmo vsak po dva reditelja. Začetek ob 16. uri. — Tajnik.

o Dan avijatič v Beogradu. Glavni odbor beogradskega Aero-kluba je sklenil, da priredi 16. t. m. avijatični dan. — Pestri program bo reševala vojna avijatika in Dunavsko kolo jahača, ki bo imelo ta dan velike dirke. Izvajan bo tudi skok iz aeroplana.

Hazena

o SK Primorje : ISSK Maribor. Jutri, v četrtek se bo odigrala prijateljska tekma med rokometnima družinama ISSK Maribora in SK Primorja. Družina »Maribor«, ki si je priporila v nedeljo v tekmi z SK Muro prvenstvo mariborskega okrožja, je momentano v svoji najboljši formi. Zlasti napadalke se odlikujejo po hitri kombinacijski igri in z rezantnimi streli na gol, ki jim tudi najboljša vratarica ni kos. To dokazuje že dejstvo, da je vratarica SK Mure, ki slavi kot ena najboljših, morala kapitulirati pred streli Vodebove, Vugove in Ozvatičeve. Družina »Primorja« smo imeli že priliko videti v Mariboru, ko je igrala jako uspešno proti družini SD Rapida. Pri njej se odlikuje zlasti obramba z vratarico, ki lovi neverjetno žoge. Dober pa je tudi napad zlasti desna napadalca, ki je igrala nekdanj pri TKD Ateni in se odlikuje z lepimi, neubranljivimi streli na gol. Tek-

Turistika

Krasen pogled z nevarne strmine v švicarskih Alpah.

ma bo vsekakor zanimiva in nam bo nudila lep sportni užitek. Igrala se bo na igrišču ISSK Maribora. Pričetek ob 15. uri. Tekmo bo sodil eden priznanih najboljših slovenskih rokometnih sodnikov, g. Šepce Radovan.

Gospodarska in socialna vprašanja

Gibanje med odvetniškim in notarskim uradništvom

Maribor, 10. maja.

V nedeljo dne 9. maja se je vršil VI. občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik Dragotin Gilčvert, ki je obširno referiral o društvenem delovanju in o stanovskem položaju po Sloveniji sploh. Bilal je mlačnost in nezavednost neorganizirancev. Zlasti pa je treba ukreniti energične korake pri Delavski zbornici in pri pristojnih oblastih, da se nemudoma odklope vsi penzionisti, ki tiščijo v zadnjem času vedno v večjem številu v odvetniške in notarske pisarne, med tem ko postajajo naši stanovski tovariši brezposelnji in brez vsakih sredstev.

Govoril je o koristih, katere imamo od organizacije, pozivljal k sodelovanju ter opozarjal na velik pomen Delavske zbornice.

V društvenih pravilih prvotno začetni namen preskrbovanja onemoglih, podpiranje vdov, brezposelnih, itd. je zadnja leta prešel na uzakonjene zavode kot bolnišnica blagajna. Pokojninski zavod, Borza dela, Delavska zbornica itd. Naša stanovska društva morajo pri vseh teh vprašanjih aktivno sodelovati, vendar je naša dolžnost zlasti, da vzbudimo v naših članih zavest, da so to za nas uzakonjene institucije, in se moramo potegovati, da bode naš sloj v teh korporacijah primerno zastopan. Dvigniti moramo stanovsko zavest in učvrstiti naš položaj. V to pa porabimo poleg društv, delovanja zlasti tudi naše glasilo »Odvetniška pisarna«. Iz njega morejo posneti tudi šefi, da naše delovanje ni naperjeno proti šefom, temveč v obrambo naših pravic v povzdigo in okrepitev našega stanu v materijalnem in duševnem oziru.

Na to sta poročala tajnik g. Alojz Hrašovec in blagajnik g. Franjo Moškon. Iz obeh poročil je razvidno, da je bilo društveno delovanje vsestransko in da se je agilno posredovalo službe, dajale obilne podpore in se je društvo udeleževalo pri Medstrikovnem odboru v Mariboru, pri Zvezi v Ljubljani in ob priliki volitev v Delavsko zbornico, iz blagajniškega poročila je treba poudariti razveseljivo dejstvo, da je društvo v preteklem letu izplačalo na podporah skupaj 7090 Din., da pa je še vključ temu premoženjsko stanje ugodno. Od ustanovitve 1919 do danes so se nabrale lepe vsote, od kojih je plodonosno naložena vsota 33.382 Din 81 p.

Ne sme se prezreti, da je društvo od leta 1921 izdajalo svoj list »Odvetniška pisarna«. Dohodki za list so znašali za vesta čas 25.937, izdatki pa 22.830.62, tako, da preostaja za bodoče številke še 3.106.90 Din.

Sprejete so bile resolucije, slične kot na občnih zbiorih v Celju in v Ptuj, Sledilo je

protestno zborovanje

radi od trg. gremija sklenjenega podaljšanja delovnega časa in odprave 9 praznikov.

Kot delegat Delavske zbornice je govoril g. Dragotin Gilčvert; opozarjal je na važnost skupnih nastopov organizacij v vprašanjih, ki se tičejo vsega privatnega nameščanstva, ne glede na stroko ali na strankarsko pripadnost.

Sprejeta je bila resolucija, s katero se odvetniški in notarski uradniki izrekajo solidarnim v tem vprašanju s trgovskimi na tavljenji.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen predsednikom g. Dragotin Gilčvert, v odbor pa po listkih sledeči gg. Moškon, Franjo, Medved Stefan, Hrašovec Alojz, Planinšek Martin, Jančar Ciril, Hoselitz Karl, namestniki Rauter Mici, Kotnik Anica, in Kežman Franjo, v nadzorstvo pa Lila Mlakar in not. kand. Vladko Jezovšek.

Ob zaključku je bilo na splošno željo sklenjeno, da priredi društvo skupno s skupino v Ptuj majski izlet v Rogaske Slatine. Na ta izlet se vabijo tudi člani Celjskega bratskega društva ter se naj temu izletu po možnosti priključijo tudi gg. koncipijenti in šefi.

Izlet se vrši v nedeljo, dne 16. maja. Odhod iz Maribora ob 5. uri zjutraj z železnico do Poljčan, od tam peš čez Gabrnik in Kostivnico po romantičnih krajih v Rogaske Slatine. Opoldne skupen obed, odhod zvečer z vlakom čez Grobelno.

Zavarovanje delavcev pri poljedelskih strojih

Okrožni urad za zavarovanje nam poroča: Zakon o zavarovanju delavcev v svojem § 6 iz splošne obveznosti zavarovanja izvzema poljedelske delavce in posle v poljedelskem delu. Ustvarja pa zavarovalno obveznost za delavce, ki so zaposleni pri takih delih, kjer se uporabljata parna ali druga (ogrev, voda, plin, živina itd.) sila. Zavarovanje takih delavcev je neobhodno potrebno. Obstojalo je tudi že pred vojno. Številke govore, da se pri takih delih pripeti razmeroma zelo veliko nezdod, ki so navadno tudi zelo težke narave. Od nezdod so prizadete gospodarsko slabše osebe, kakor mali kmetje, poklicni delavci (hlapci in dekle). Zato je zlasti nezdodno zavarovanje nujna socialna in gospodarska potreba. Odpor ni utemeljen.

Tozadevni predpisi zakona pa imajo to nepopolnost, da za poljedelska podjetja ne urejajo zavarovanja tako, kakor to zahtevajo posebnosti življenja in razmer pri kmetijskih posestnikih in pa posebnosti

dela pri poljedelskih strojih. Urediti to zavarovanje na isti način, kakor je to urejeno za tovarniške ali obrtniške delavce, ni mogoče. Od tod je tudi izvirala odpora lastnikov poljedelskih strojev, ki sicer splošno proti potrebi in važnosti zavarovanja niso prednašali pomislekov. Da se izvajanje tega zavarovanja olajša in prilagodi razmeram je Osrednji urad za zavarovanje delavcev odločil, da se namesto poimenskega zavarovanja vsakega posameznega delavca pri strojih, uvede kumulativno, pašalno zavarovanje na ta način, da sta za vsako konjsko silo stroja zavarovani dve osebi, t. j., da se plačuje nezgodno-zavarovalni prispevek za tolikokrat po dve osebi, kolikor ima dotični stroj konjskih sil, brez ozira na to, koliko oseb je pri stroju dejansko zaposlenih. Ker je toraj zavarovanje kumulativno, ima pravico do odškodnine (rente) vsaka oseba, ki se je pri stroju poškodovala, toraj tudi lastnik stroja, sorodniki, sosedje in pa seveda tudi pravi poklicni delavci (hlapci, dekle). Razume se pa, da so pri tem mišljene le osebe, ki so pri stroju ali pri dotičnem delu dejansko zaposlene, toraj ne otroci, ki pridejo slučajno k stroju ali zunanje osebe, ki delo le ogledujejo ali podobno. Ta ureditev na velja samo za mlatišnice, ne pa n. pr. za krmoreznice.

Pojmensko zavarovanje za bolezni in nezgode pa ostane še nadalje v veljavi za poklicne kurjace in stornike. Da se more zavarovanje pri poljedelskih strojih (mlatišnicah, slamozeznicah, krožnih žagah itd.) v polnem obsegu in še bolj odgovarjajoče prilagoditi našim kmetijskim razmeram, se je vršila dne 5. t. m. v Ljubljani posebna anketa interesentov, ki je zastopniku Osrednjega urada predložila svoje predloge in zahteve. Upati je, da bodo te zahteve upoštevane. Predvsem je bila stavljena zahteva, da se zmanjša kumulativno število oseb.

Razvoj poljske sladkorne industrije

Poljska sladkorna industrija si je po vojni hitro opomogla in produkcija je kmalu dosegla predvojno višino. Dotični je l. 1921/22 na poljskem teritoriju produciralo 68 sladkornih rafinerij 160.000 ton sladkorja, ga je v letu 22/23 produciralo 70 rafinerij že 274.000 ton. Leta 1923/24 je obratovalo 74 rafinerij, a njih produkcija je dosegla 345.000 ton. Leta 1924/25 je produkcija narasla na 440.000 ton. Leta 1925/26 je obratovalo le 72 rafinerij, a produc. so 525.000 ton čistega sladkorja. Bolj kot produkcija je naraščal izvoz poljskega sladkorja od l. 1921. Poljska sploh ni mogla izvažati sladkorja, ker je vsa produkcija komaj krila domačo potrebo. Toda že leta 1921/22 je pričela pomalem izvažati. Če upoštevamo, da je bil poljski sladkor v inozemstvu popolnoma neznan, moramo smatrati prve uspehe za jako ugodne. Kljub temu, da je v prvem letu bilo prodanih v inozemstvo le 44.000 ton sladkorja, je izvoz v drugem letu narasel že na 93.000 ton, a v letu 1923/24 na 153.000 ton. Leta 1924/25 je dosegel 203.000 ton, v letu 1925 pa je do februarja bilo izvoženih že 183.000 ton. Letošnji izvoz se je usmeril v glavnem v sledeče države: v Anglijo (112.865.000 ton), Estonijo, Finsko, Francijo, Gdansk (14.700 ton), Holandsko (48.000 ton), v Litvo, Nemčijo in Norveško. Po vojni je Poljska sama konzumirala sledeče množine sladkorja: V prvih povojnih letih je vsakega konzumirala 300.000 ton. L. 1921/22 je potrošnja znašala 130.000

ton, l. 1922/23 je narasla na 179.000 ton, l. 1923/24 je konzumirala 183.000 ton, a l. 1925 okrog 252.000 ton. Statistika dokazuje rapidno naraščanje sladkorne produkcije in industrije, ki je v tesni zvezi s sladkorno, kajti konzum rafiniranega sladkorja ni narasel, narasel je le konzum raznih sladkornih izdelkov, ki se v znatni meri izvažajo.

g Nova nahajališča premoga v Rusiji. V bližini Harkova v južni Rusiji so zasledili v globini 20 m bogata nahajališča premoga. Z ozirom na dejstvo, da se premog nahaja že popolnoma v zgornjih zemeljskih plasteh bo eksploatacija združena z neznatnimi stroški.

g Pomanjkanje žita v ruskih industrijskih krajih. Kljub zadostnim množinam žita, je opaziti v industrijskih krajih, kjer je konzum moke jako velik, znatno pomanjkanje moke. V veleindustrijskem centru Ivanovo—Voznesensk je pomanjkanje moke jako občutno. Tudi v industrijskem revirju okrog Bježice so žitne rezerve izčrpane in so delavske zadrage že ustavile izdajanje moke.

Razno

20 milijonov avtomobilov v državi. — Na vsakih 2,9 prebivalcev po en avtomobil.

V Zedinjenih državah S. A. je bilo minulo leto v prometu nad 20 milijonov avtomobilov, za 13,4% več nego v l. 1924. Največje število avtomobilov je v državi New York, krog

1.625.000. V celoti pride v Zedinjenih državah na 5,8 prebivalcev po en avtomobil, v državi Kaliforniji celo na vsakih 2,9 prebivalcev.

Nadvojvoda Albreht — zapušča Madžarsko.

Veliko senzacijo je vzbudila v madžarski javnosti vest, da nadvojvoda Albreht, ki je še pred nekaj meseci nastopal kot pretendent madžarskega prestola in je bil tudi soudeležen v falzifikatorski aferi, zapušča Madžarsko in se namerava s svojo materjo, nadvojvodinjo Izabelo, stalno naseliti v Monakovem. Prosil je že bavarsko vlado za dovoljenje bivanja. Zapušča Madžarsko v naglici, ker sluti, da bi mogle zadnje izpovedbe v falzifikatorskem procesu napeljati sled tudi na njegovo krivdo.

Jedila, ki jačajo spomin.

Nek nemški zdravnik je izdal že l. 1903 v Strassburgu zanimivo knjigo z naslovom: »Kratek poduk, kako moremo jačiti spomin«, ki bo po svojih naukih gotovo mnogim dobrodošla. Ta zdravnik pripisuje vplivu jedil na jačanje spomina celo poglavje, iz katerega posnemamo sledeče nauke: V korist mnemotekhnike so predvsem priporočljive kokoši, male ptice, piščanci, toda pečeni in ne v omaki. Meso jagnjeta in ovce je škodljivo za spomin. Izogibati se moramo vseh jedil, katera napolnijo (fizol). Zelo priporočljiva so sveža kokošja jajca. Škodljive so vse ribe, zlasti morske. Izmed sadja priporoča zdravnik edinele jabolka in dunje. Glede vin dovoljuje dobro rdeče vino. Mislimo, da bi se dalo s tem jedilnim listom za dober spomin tudi prav dobro živeti.

Zameniam lepo steno
v vili z 2 sobama in
kuhinja na priiferiji
za enosobno v mestu. Ponudba
pod "Mirno" upravi li-ta.
939

Prosta stanovanja
prazne sobe,
tudi s oporabo kuhinje, lokalne
išče "Marstan", Rotovski trg 3,
vhod 4, dvorišče 922

Iščem službo sobarice
ali pestunje. Govorim sloven-
sko in nemško. Ponudbe na
Angelo Stancar, Fram. 929

Kozuče kože kupuje po
najvišji ceni
na ceni Josip ROSENBERG
Slovenska ulica 1. 734

„Ulstein Weltgeschichte“
se kupi. Ponudbe z ceno na „Jugospedit“,
Maribor, Majstova ulica št. 14.

Nemeblirano sobo isčem
za ta-
koj. Dopise na upravo. 895

**Kyffhäuser — Technikum
Frankenhausen**
Ing. Sosa za avto in strojegradbo,
elektrotehniko. Posebni oddelki za
poljedel. stroje in zrakoplovno tahn.

MICHELIN STOCK

Avtomobilisti, pozor!!

Cene Michelin pnevmatike so se zelo
znižale. Pred nakupom pnevmatike za
avtomobile, motorna in navažna dvo-
kolesa zahtevajte najnovejši cenik samo
pri štokistu 754

DIVJAK & GUSTINČIČ
MARIBOR
Glavni trg št. 17 Tattenbachova ulica št. 14

**Ukupljene pnevmatike se
montirajo brezplačno.**

Trgovski pomočnik
mlajša moč za modno in manufakturno
trgovino, pred vsem izvirni aranžer izložb,
Dopise z navedbo
se sprejme. dosedanjega služ-
bovanja na poštni predal 63, Maribor. 923

Nazaj v prejšnje prijetne čase!

Vsakdo lahko zopet spi
o-o v blazinah iz o-o

MEHKEGA PERJA

samo če sporoči največji
izvožni firmi v Jugoslaviji

BRČKA MOLENTER, SUBOTICA 3.

Najcenejše perje in spe-
cijalen puh za odeje.

REDKA, UGODNA PRILIKA!

Nižje cene
kakor pri **RAZPRODAJI**

pri manufakturni trgovini **TRPIN**, Maribor, Glavni trg 17. Pri takojšnjem plačilu se pri
moškem, ženskem in otroškem blagu dovoli še 10% popust. 812

Pozor!

Naznaniam ceni občinstvu, da sem otvoril na
Meljski cesti št. 9 mesnico, kjer bom prodajal
samo prvovrstno meso od Din 15.— do 16.—.

Za obilen obisk se priporoča **Anton Radi.**

Potovalne kovčke, kasete

damske torbice, ga-
naše, nahrbtniki in
azne tornarske iz-
delke v veliki izbiri
priporoča

IVAN KRAVOS
Aleksandrova cesta 13. 603

Naznanilo!

Prevzela sva z današnjim dnevom mizarstvo
delavnico g. J. Vogga, Vodnikov trg 3, ter
prosiva, da se namanakloni, predniku
izkazana naklonjenost. Z odl. spoštovanjem

Anton Jug in Jure Kristovič.

Dražbeni oklic.

Dne 26. junija 1926, dopoldne ob 11. uri, bo pri podpisnem
sodišču v sobi št. 25 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: Sv.
Magdalena, vl. št. 327; cenilna vrednost: Din 106.227-25; naj-
manjši ponudek: Din 53.114.—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču
najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi
se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdra-
žitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni
deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 6. maja 1926. 924